

FINLANDS SVENSKA
BIBLIOTEKSFÖRENING
MEDLEMSTIDNING

Nr 3 / 2016

bibblan

Rummet

TEMA:

FINLANDS SVENSKA
BIBLIOTEKSFÖRENING

Innehåll 3/2016

II ETT BIBLIOTEK UTAN EGNA VÄGGAR

TEMA: Rummet

- 9** Var står papperskor-
gen i ditt bibliotek? **I6** Nykarleby fick efter-
längtat bibliotek **I7** Nyrenoverat bibliotek
i Korsnäs
- I3** Fem svenska bibliotek
med färg och värme **I7** Kronoby huvudbib-
liotek fick ansikts-
lyftning **I8** Kolumn: Om rum och
atmosfär

Päivi Jokitalo har besökt fem svenska bibliotek. Hon beskriver i ord och bild det som hon imponerades av i biblioteken. Gemensamt för dem alla är färgrika interiörer, bekväma möbler mm. "Här fanns inga ångestskapande vallar av höga hyllor som tränger bort ljuset, utan istället öppen golvyta för sittgrupper och exponeringsmöbler", säger Päivi. Låt dig inspireras!

I3-I5

26 HON STOD FÖR ÅRETS BIBLIOTEKSGÄRNING

HAR VI EN GRÄNSLÖS YRKESROLL?
RAPPORT FRÅN FINLANDS SVENSKA
BIBLIOTEKSDAGAR

27-28

24 MONICA BORG-SUNABACKA: NYFIKEN BIBLIOTEKARIE GÅR I PENSION

AKTUELLT	4-8
TEMA: Rummet	9-18
Sverige och Finland utbyte erfarenheter	19
På äventyr i Ohio	20
Nyinvigt stadsbibliotek i Columbus	23
Trotjänaren	24
Nykomlingen	25
Hon stod för årets biblioteksgärning	26
Hälsningar från styrelsen	27
Mingel & diskussion på biblioteksdagarna	31

20 BIBLIOTEKSKONFERENS I OHIO

STADSBIBLIOTEKET I COLUMBUS, OHIO 23

Konsten att flytta ett bibliotek (utan att förstöra dess atmosfär)

Under min över 15-åriga yrkesbana har jag tre gånger varit med om att packa ihop ett bibliotek. De har alla varit av helt olika karaktär. Första gången var i slutet på 1990-talet då ett högskolebibliotek skulle slås ihop med ett folkbibliotek och bli något helt nytt. Flyttplanerna hade föregåtts av en lång diskussion i pressen och flera protestaktioner. Orsakerna till protesterna var främst det nya bibliotekets läge nere i hamnen och i slutändan av den backe i vars början det slitna men älskade folkbiblioteket låg. Det nya biblioteket skulle bli sprillans nytt, ritat av välrenommerade arkitekter, få en stor barnavdelning, sittplatser och studierum som det gamla biblioteket inte på något sätt kunnat drömma om. Ändå var motståndet stort. Orsaken: den fina atmosfären i det gamla biblioteket som aldrig kan infinna sig i det nya.

Den andra gången var för fem år sedan då biblioteket från ett gammalt utslitet utrymme fick flytta in med andra aktörer i ett hus som inte var sprillans nytt men iallafall betydligt fräschare än den gamla butikslokal som biblioteket hade huserat i, i närmare 20 år. Den här gången fokuserade motståndet mest på hur biblioteket om det flyttar in kan förstöra (läs: ockupera) atmosfären i den nya lokalen och ta över den verksamhet som redan fanns i huset.

Min tredje och (kanske?) sista biblioteksflytt är det nu redan ett och ett halvt år sedan. Ett förnyande av golvet krävde att allt flyttas ut (och in igen) och då passade vi naturligtvis på att samtidigt göra om. Tiden var knapp, vilket aldrig är lyckat vid biblioteksflytt, men när vi började informera våra användare om vad som var i görningen så tog motståndet fasta på det onödiga att offra tid och pengar på nytt golv när biblioteket ju fungerar så bra som det är nu och golvet är det ju inte heller något fel på! Det var aldrig någon egentlig diskussion om att vi eventuellt förstör bibliotekets atmosfär med golvrenoveringen.

”Atmosfären sitter i väggarna” skriver Susanne Ahlroth i sin kolumn och det kan vi säkert hålla med om, men om ett bibliotek inte har egna väggar som vi läser i artikeln om Iso Omena så var finns den då?

Bibliotekets lokal som ett offentligt rum har blivit allt viktigare genom åren och i förslaget till ny bibliotekslag står att de allmänna biblioteketens uppgift är att erbjuda lokaler för lärande, fritidsintressen, arbete och medborgarverksamhet. Som tur står det inget om atmosfären för jag är övertygad om att den skapas av en samverkan mellan personal och besökare och därför kan packas ner liksom böckerna vid en flytt och få följa med till det nya biblioteket.

Karolina Zilliacus

Ordförande för FSBF

Bibban

är Finlands svenska biblioteksförnings medlemstidning, som utkommer tre gånger om året. Bibban publiceras även på www.fsbfi.fi. Kontaktuppgifter till redaktionen och styrelsemedlemmarna finns på sid 30.

Chefredaktör

Malin Hollmén (bibban@fsbf.fi)

Redaktörer

Lisa Strömsholm

Mikaela Byskata-Ahlskog

Ansvarig utgivare

Karolina Zilliacus (ordf.)

ISSN 1459-5044

Layout Heidi Jylhä, Solid Media

Tryckeri Forsberg, Jakobstad

Annonser

Vill Du annonsera i Bibban?

Hör i så fall av dig till bibban@fsbf.fi.

Annonspriser:

Helsida (bakpärm) 350 €

helsida (inlaga) 300 €

halvsida 200 €, fjärdedelssida 150 €

Material

Material som skall publiceras i tidningen levereras enklast per e-post till bibban@fsbf.fi. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera text och bilder före publikation och ansvarar ej för returnering av inskickat material

Medlemsavgift

Ordinarie medlem 25 €

Studerande, arbetslösa, pensionärer,

moderskaps- och vårdlediga 10 €

IBAN: FI1280001270200513

BIC: DABAFIHH

Referensnummer: 30 050 15

Betalarens namn bör vara samma som medlemmens.

Adressändringar

Meddelas per e-post till medlem@fsbf.fi

Webbplats www.fsbfi.fi

Pärmbild Päivi Jokitalo

Nyländska bibliotek blir Helle-biblioteken

■ Snart får Helmet sällskap av Helle i Nyland. De kommuner som nästa år övergår till biblioteksdatasystemet Koha intensifierar också sitt samarbete i övrigt och bildar ett nytt biblioteks nätverk som har fått namnet Helle.

Namnet refererar till biblioteksrådet Helle Kannila (f.d. Cannelin) (1896–1972) och är en hyllning till denna vår kanske mest framstående bibliotekspåverkare under självständighetstiden.

Helle Kannila hade en central roll i utvecklandet av de allmänna biblioteken, den nutida bibliotekslagstiftningen samt skapandet av bibliotekarieutbildningen. Hon var direktör för finska statens biblioteksbyrå åren 1921–1949, huvudredaktör för Kirjastolehti 1922–1967 samt lektor i bibliotekslära vid Samhälleliga högskolan 1949–1963.

Biblioteken ansluter sig till nätverket etappvis under år 2017, samtidigt som de

förnyar sina bibliotekssystem. I det första skedet består det nya biblioteks nätverket av biblioteken i Askola, Borgnäs, Borgå och Sibbo (de nuvarande Porsse-biblioteken). Senare ansluter sig biblioteken i Hangö, Ingå, Lappträsk, Lovisa, Mörskom, Pukkila, Raseborg och Sjundeå till Helle-nätverket.

I framtiden kan nylänningarna utträta sina biblioteksärenden med ett gemensamt bibliotekskort i alla dessa kommuners bibliotek. Materialet kommer också att cirkulera mellan alla bibliotek och de får ett gemensamt nätbibliotek.

Malin Holmén

Läs med mig på eftis!

Lekfull läsning. Maja Ottelin demonstrerar ett högläsningssbingo.
Foto: Monica Martens-Seppelin

■ Sydkustens landskapsförbund satsar läsåret 2016–2017 på ett läsförbättringsprojekt på eftis i samarbete med den finlands-svenska läsambassadören **Katarina von Numers-Ekman**, Folkhälsan och olika bibliotek.

Projektet består av inspirationskurser, samarbete med äldre resurspersoner, sam-

arbete med bibliotek, boktips och material att använda i verksamheten samt utbyte av goda erfarenheter och idéer. Inspirationskurserna har hållits på biblioteken i Borgå, Raseborg, Helsingfors, Åbo, Vasa och Karleby.

I kursdagen på Ekenäs bibliotek deltog eftispersonal från olika delar av Raseborg

och från Ingå, bibliotekspersonal från Ekenäs och Ingå samt studerande. Deltagarna fick själva prova på olika sätt att göra högläsningen lekfull med boken *Bockarna Bruse på badhuset* av Bjørn Rørvik som exempel.

Maja Ottelin från Sydkustens ordkonstskola läste boken högt tillsammans med Katarina von Numers-Ekman och sedan diskuterade vi hur man kunde jobba vidare med berättelsen, utgående från idéer i kurskompendiet. Vi testade också på att göra dikter av ord plockade ur berättelsen.

I det andra passet berättade specialbiblioteksfunktionär **Agneta Möller-Salmela** från Hangö om hur man kan skapa inspirerande miljöer, med eller utan rekvisita. På eftis finns ofta begränsade möjligheter att avskilja ett särskilt berättarutrymme och budgeten för rekvisita, mörkläggningsgardiner med mera är minimal eller noll. Vi diskuterade hur man ändå kan skapa en bra högläsningssmiljö utifrån de förutsättningar som finns.

De eftis som deltog fick förutom kurskompendiet med tips, övningar och bokförslag ett exemplar av *Bockarna Bruse på badhuset* och ett högläsningssbingo, som tagits fram särskilt för ändamålet.

Lisa Strömsholm

Arkan Asaad besökte bokkalaset

Författare och taekwondo-mästare. Sin senaste bok "Blod rödare än rött" har Arkan Asaad skrivit med sin pappa.

■ Bokkalaset i Ekenäs firades i år den 9–14 november och har därmed vuxit ytterligare. Nytt för i år var Barnens litteraturlördag i bokbussen och på Ekenäs bibliotek, med sagostunder och prinsessworkshop med illustratören **Sanna Mander**. Bekant sedan tidigare var Poetry Slam, litterär lunch, supé och brunch, Bittes Bokbar, författarprogram på biblioteket och kulturhuset Karelia.

Årets nordiska gäster var **Sanna Sarromaa** från Norge, **Auður Ava Ólafsdóttir**, **Bjarki Bragason** och **Eiríkur Örn Norðdahl** från Island samt **Ebba Witt-Brattström** och **Arkan Asaad** från Sverige.

Arkan Asaad är född 1980 i Kirkuk i kurdiska Irak och kom till Sverige 1983. Förutom författare är Asaad utbildad inom film och har jobbat med radio på P3. Han är också flerfaldig svensk mästare i taekwondo och tränar idag ungdomar i samma sport.

Den delvis självbiografiska debutromanen *Stjärnlösa nätter* utkom 2011 och blev mycket uppmärksam. Boken handlar om en ung, kurdisk man som vuxit upp i Sverige och pressas till att gifta sig med sin kusin i Irak. Arkan Asaads andra bok, *Blod rödare än rött*, har han skrivit tillsammans med sin pappa. Romanen för oss 40 år bakåt i tiden till kriget mellan Iran och Irak, familjens flykt och resan till Sverige.

Asaad deltog både i Barnens och de ungas bokkalas, där han gjorde skolbesök, och i det öppna programmet med ett framträdande på Lärkkulla kursgård i Karis.

Bokkalaset är ett samarbete mellan Raseborgs stads kulturbyrå, Ekenässällskapet, Västnyländska kultursamfundet samt en rad samarbetspartners som står för enstaka programpunkter.

Lisa Strömsholm

Äppelhyllan populär på Karleby stadsbibliotek

■ Under året som gått har materialet i äppelhyllan på Karleby stadsbibliotek varit utlånat närmare 3 135 gånger.

I äppelhyllan finns bilderböcker som stöder språkutvecklingen, Daisy-talböcker, facklitteratur och äppelkassar. Äppelkassarna innehåller bilderböcker, mjukisdjur, spel och bildkort med stödtecken. Äppelhyllan-Omppuhylly har material på både svenska och finska. Materialet utlånas av alla men är speciellt bra för barn med språkproblematik eller annat funktionshinder. En iPad med pedagogiska appar finns placerad intill äppelhyllan.

Äppelhyllan utvecklas hela tiden och något liknande för vuxna är under planering.

Ulrika Dahlbäck

Elever i Vasa fick resa till år 1974

Utlåning anno 1974: Terhi Piikkilä visar hur det gick till att låna böcker med Detroit-systemet.

■ Personal från Vasa stadsbibliotek, stadens museipedagoger, och BARK – Barnkultur-nätverket i Österbotten har under flera år gått samman och ordnat tidsresor för elever på olika museer i staden. En tidsresa är en utmärkt metod att levandegöra en viss tid och nå barn och unga med ett kulturhistoriskt innehåll.

Detta läsår var det biblioteket som stod i tur att ta emot stadens femmor på en resa till år 1974.

Eleverna fick bli nyckelbarn - ett omdiskuterat begrepp på den tiden när mammor allt mer började yrkesarbeta och barnen

lämnades ensamma hemma efter skoldagens slut.

Under tidsresan fick eleverna också bekanta sig med 1970-talets bibliotek. Hur såg lånekorten ut och hur lånade man år 1974? Vilka böcker var populära och hurdan musik lyssnade man på? På en station tog man upp samhällsengagemanget som någonting tidstypiskt och eleverna fick själva ta ställning i en politisk fråga och göra ett plakat.

Tidsresan avslutades med saft och mariekex till årets vinnare i Eurovision Song Contest: Waterloo framförd av gruppen ABBA.

Lena Sågfors

Kartotek: Eleverna fick lära sig vad ett kartotek var och hur det fungerade.

Påminnelse. Om man inte lämnade tillbaka en bok i tid kunde man få ett sköldpaddskort på posten.

Waterloo: Tidsresan avslutades med att lyssna på vinnaren av Eurovision Song Contest 1974.

Tidstypisk inredning: Ett hörn i Draama-salen inreddes som ett 1970-talsvardagsrum.

STORYTELLING

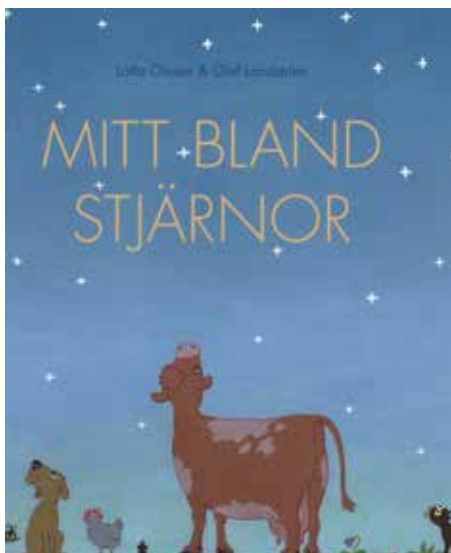
lär barnen om hållbar utveckling

■ **Christin Furu**, forskare och universitetslärare på utbildningslinjen för barnträdgårdslärare vid Åbo Akademi i Jakobstad, brinner för hållbarhetsfrågor. Stöd för sitt intresse får hon i styrdokumentet för dagvård och förskola där hållbarhetstanken finns utskriven. Det är något Furu har tagit fasta på och vävt in i projektet "Berätta mera!", som hon leder tillsammans med kollegan, universitetslärare **Sofie Tjärnu**.

Begreppet hållbar livsstil rymmer flera dimensioner. I det här projektet riktas uppmärksamhet särskilt på den sociala och kulturella biten, där också frågan om mångkultur passar in.

Projektets målgrupp är i slutändan daghemsbarn men för att nå dem kommer blivande barnträdgårdslärare och yrkesverksamma inom daghem och förskolor att erbjudas föreläsningar och workshops som ska inspirera till berättande och boksamtal med barnen.

I praktiken handlar det om att barnen erbjuds möjligheten att utveckla respekt och empati, att acceptera andra människors olikheter. En given och viktig sidoeffekt när man jobbar med berättande och kommunikation är att barnens språk utvecklas. Tanken är att projektet ska ge redskap för att jobba med hållbarhetsfrågor på fältet och i

"Berätta mera!"-projektets tre huvudtitlar: Mitt bland stjärnor, Något lurtt, Flykten

förlängningen handlar det om att utveckla arbetet med samtliga fyra dimensioner av hållbarhet, d.v.s. också de ekologiska och ekonomiska.

Vi som samarbetar med ÅA är **Lisen Sundqvist** från Leaderprojektet "Kulturell mångfald i Jakobstad" och undertecknad från Stadsbiblioteket i Jakobstad. På biblioteket har studerande fått en introduktion i läsningens betydelse och bilderbokens teori.

De ska under våren få öva sig på biblioteket i rollen som sagoläsare för dagisgrupper. I december föreläser kulturarbetaren **Larrie Griffis** om arbete med barn i en mångkulturell miljö och i februari är sagoberättaren **Per Gustavsson** på kommande för att vägleda i berättandets konst. Mera blir det nästa år.

Berättelsens potential kan inte nog betonas i arbetet med barn, och böcker finns det en hel del att välja bland. Biblioteket komponerar bopaketet och förser daghemmen med böcker. Tre centrala bilderböcker ingår och kommer att läsas på alla daghem. De blev utvalda på ett lite annorlunda bokvalsmöte med pedagogerna och kulturarbetaren som utgående från en samling tänkbara titlar resonerade sig fram till de viktigaste böckerna. Blivande barnträdgårdslärare har funnits i Jakobstad ända sedan år 1958. Biblioteket har samarbetat flitigt med utbildningen och det känns trist att den nu ska flytta bort. Det är en stor förlust för hela staden.

Monica Borg-Sunabacka

Seniorer i Larsmo lär sig om datorer

■ Larsmo huvudbibliotek har i år varit värd för seniorernas datacafé. Biblioteket har bjudit på kaffe och lokaler med fungerande wifi.

Datacaféet är öppet för alla intresserade, men deltagarna har till stor del bestått av medlemmar i Larsmo pensionärsförening. **Per-Ole Renlund** har varit handledare. Han har bland annat talat om installation och uppdatering av programvara, datorsäkerhet och tjänster på nätet. Experter från bank och apotek har deltagit och berättat om sina nättjänster. Vid ett tillfälle var även **Camilla Rönnholm** från Datero på plats och berättade om deras tjänster.

Caféet var mycket uppskattat och biblioteket har samtidigt nått ut till en ny kundgrupp.

Beatrice Villman

Populärt datacafé. Deltagarna här i samspråk med Camilla Rönnholm från Datero. Bredvid henne till höger initiativtagaren Per-Ole Renlund.

Elsa Beskows värld öppnade sig i Pargas

■ I Pargas bibliotek kunde besökarna i november bekanta sig med författaren, illustratören och målaren **Elsa Beskows** (1874–1953) mångsidiga illustrationer i utställningen som verkligen öppnar pärmarna på många av hennes böcker ("Kirja tuli ulos kansista").

Utställningen är resultatet av ett projekt, för vilket Virmo (Mynämäki) bibliotek beviljades understöd av Regionsförvaltningsverket år 2015. Utställningsarbetsgruppen bestod av **Leena Gustafsson**, **Viktoria Kulmala**, **Pekka Laaksonen** och **Eila Pilhjerata**. Syftet med projektet var att skapa en utställning som kan cirkulera i de olika

biblioteken i Egentliga Finland. Det som är speciellt fint är att varje bibliotek kan välja att plocka fram det material som ryms i de egna lokalerna och utgående från egna resurser använda det i pedagogiskt syfte. Med ett projekt som bas, blir det många olika evenemang ute i biblioteken. Utställningen har cirkulerat i många bibliotek i år: i Virmo, Tövsala, Nådendal, Reso, Nystad, Letala, Lundo m.fl.

I olika vitriner kan biblioteksbesökaren och speciellt skolklasser samt dagisbarn beundra miniatyrlandskap inspirerade av *Solägget*, *Tomtebobarnen*, *Sagan om den nyfikna abborren*.

Ett tält har blivit Hattstugan och Tant Bruns, Tant Gröns och Tant Gredelins dräkter finns också med.

Här är en stämningsfull miljö att sitta och läsa Elsa Beskows sagor i! Och framför grönskan kring Blomsterfesten i täppan kan du drömma dig tillbaka till sommaren. Vi alla har vår egen favorit bland Elsa Beskows böcker. Vilken bok är din favorit?

I november besökte också Farbror Blå och Tant Brun från Sagalunds museum Pargas bibliotek och läste sagor.

Ann Lehmuskoski

Var står papperskorgen i ditt bibliotek?

Står papperskorgen på paradplats i ditt bibliotek? Gapar hyllgavlarna tomma? Har ni lockande skyltfönster? Skapar ni utställningar med ett tiotal böcker? **Päivi Jokitalo** har lyssnat på **Petra Trobäck**, författaren till boken "Skapa ett attraktivt biblioteksrum".

Vad ser du när du tittar längs med korridoren mellan två hyllrader på ditt bibliotek? Oftast finns det ingenting där, bara en tom vägg. I bästa fall står det en papperskorg på paradplatsen.

Papperskorgar brukar biblioteken placera på "heta ställen" enligt **Petra Trobäck**, författaren till boken *Skapa ett attraktivt biblioteksrum*: de finns på den plats dit besökarens blick lättast söker sig. Vi menar förstås väl, vi är ju vänner av ordning och papperskorgen måste finnas till hands när den behövs. Men visst kunde man ha något annat på den där viktiga platsen.

Och hyllgavlarna då? I detaljhandeln är gavlarna den mest värdefulla och åtråvärda ytan. Varje varumärke skulle vilja ha sina produkter på en hyllgavel. På biblioteken pryds hyllgaveln vanligen en liten och anspråkslös tavla med klassnummer och ämnesområden, ofta med minimal font.

Bibliotekets landningsbana

Petra Trobäck har under flera år haft ett öga på biblioteken. Hon arbetar med varumärkesutveckling, men föreläser om och jobbar även som konsult för bibliotek i utvecklingen av attraktiva, användarvänliga utrymmen. I början av november pratade hon på Mikromarc-biblioteks-systemets användardagar i Solna.

Foton hon visade från bibliotek fick en att stanna upp och reflektera. Varför syns inte bibliotekets uppdrag, verksamhet och tjänster utanför huset? Varför har biblioteken inga skyltfönster som lockar besökarna? Hur ska en ovan biblioteksanvändare redan vid dörren veta vad biblioteket handlar om?

När en besökare stiger in på biblioteket saktas stegen ner. Landningsbanan som öppnar sig ska vägleda användaren framåt. Men gör den det? Den som har besökt sportaffären

Stadium kommer säkert ihåg löpbanorna som tejpats på golvet. Samma skyltningsmetod används i många sjukhus: rutterna har tejpats på golvet eller på väggarna med olika färger.

Får man inte hjälp med navigeringen, kryper gästen längs väggarna, vanligtvis till höger om entrén. I stället borde man väcka besökarens intresse genast vid ingången, göra hen nyfiken, inspirera. "Aj, sånt här finns också på mitt bibliotek!" "Vilken intressant nyhet!" När man plockat det första lånet i korgen blir det lättare att välja nästa, det känner man till från sitt eget köpbeteende.

Hur ser köandet till disken eller låneautomaten ut på ditt bibliotek? Finns det aktuellt material att låna under de sista metrarna? "Nå nu kan jag välja ett par julböcker till! Under helgerna har man tid för brädspel, kul att de finns så nära till hands här!"

Dålig skyltning i biblioteken

Planritningar över bibliotek hjälper användaren bara en stund konstaterar Petra Trobäck. Det kan kännas tryggt att veta att det finns en karta över byggnaden, det finns alltså en plan. Osäkerheten lindras tillfälligt och den ovana användaren får bekräftelse att hen valt rätt väg.

Instruktionerna sträcker sig dock endast till nästa etapp och till människokaraktern hör att man inte vill gå tillbaka. Osäkerheten kommer tillbaka när man lämnar kartan. Här kan man lära sig från flygfälten. Där upprepas skyltarna med jämna mellanrum och stärker resenärens tro på att hen är på rätt väg.

När en besökare stiger in på biblioteket saktas stegen ner. Landningsbanan som öppnar sig ska vägleda användaren framåt. Men gör den det?

På biblioteken brukar det vara ont om tips. Skyltarna är små och en förbipasserande låntagare måste vända sig mot hyllgaveln för att kunna läsa av texten. Skulle man inte kunna placera skyltarna i vinkel mot hyl-

lan, som en förlängning av den? Åtminstone borde man utnyttja kantarellställena: hyllgavlarna, väggytorna i slutet av hyllrader.

Fem böcker ingen utställning

Biblioteken fick kritik av Trobäck för sitt typiska sätt att exponera böcker och ställa ut material. Om man uttryckligen måste nämna att böcker får lånas har någonting gått snett. Fem böcker är inte en utställning, inte ens femton. Det ska finnas staplar av böcker! "Se på matbutikernas demonstrationsbord - det finns inte fem ostbitar utan ost i överflöd på bordet!"

Och fast det känns mycket märkligt för en biblioteksanställd att sortera material enligt färg så funkar det! Colour blocking är inte bara ett modeterm utan böckerna kommer också fram på ett annat sätt när man grupperar gula böcker i en exponeringshylla eller tar fram röda böcker på ett bord. Utseendet lockar, folk tar tag i böckerna. Visst kan man också välja böckerna enligt tema, det går att förena de två tillvägagångssätten.

Troberg vill ha bort böcker som står ovanpå hyllorna. Böcker som står på en hylla skapar onödigt oro i biblioteksrummet. När man visar bokpärmar i stället för ryggar är det mest effektivt att göra så i en lodrätt linje, inte ha en horisontal display.

Överraska användarna! Ett mjukisdjur mitt i en hylla eller stickor och garn i samband med böcker om hantverk livar upp och glädjer besökarna, men rekvisita ska användas med måtta, påminner Petra.

Päivi Jokitalo

Petra Trobäck berättar om biblioteksrummet på bokmässan i Göteborg 2016:

<https://www.youtube.com/watch?v=al1TPdps34>

Trobäck's blogg: <http://www.petratrobäck.se>

Ett bibliotek utan egna väggar

Det nya biblioteket i köpcentret Iso Omena i Esbo har inga egna väggar. Istället breder det ut sig omkring och slingrar sig fram mellan mödra- och barnrådgivning, hälsostation, laboratorium, ungdomsrådgivning, mental- och missbruksklinik, stadens samservicekontor och andra aktörer på det nya servicetorget.

Iso Omena servicetorg, som öppnade i augusti, har planerats i flera år. För distriktschef **Merja Pihlajamäki** på biblioteket har planeringen varit huvudsysslans sedan år 2014. Men hennes uppgift har inte varit att planera ett bibliotek, utan ett servicetorg, och att tänka så var en utmaning.

– Ändå blev det ett bibliotek. Biblioteket är överallt och upptar ungefär hälften av servicetorgets 6 000 kvadratmeter. Man kan säga att de andra finns inne i biblioteket och oftast är det bibliotekspersonal kunderna möter först.

Servicetorget hade redan under den första månaden över 200 000 besökare. Det är många som är nyfikna på att se hur det fungerar när fler aktörer än någonsin tidigare i Finland erbjuder offentliga tjänster under samma tak. Merja Pihlajamäki berättar att man så gott som varje dag guidar olika grupper som vill bekanta sig med verksamheten.

Samarbete skapar mervärde

Idén med servicetorget är att underlätta invånarnas vardag genom att de kan utträta flera ärenden på samma gång och på en

plats som är en knutpunkt för trafiken i den här delen av Esbo.

– Det finns ett effektivitetstänkande, men vi har också försökt fundera på hur vi kan skapa mervärde för kunden: Vad kan vi erbjuda som är helt nytt?

Hälsoaktörerna på servicetorget funderade på vad de har gemensamt. De insåg att de alla har smågruppsverksamhet. Biblioteket kan erbjuda de här smågrupperna kulturupplevelser och en trivsamt miljö. Servicetorget är också planerat så att barnrådgivningens väntrum samtidigt är bibliotekets lek- och bilderboksrum. Hälsostationen och missbrukarkliniken har inga egna väntrum, utan man väntar i biblioteket, omgiven av bibliotekets tidningar och böcker.

Ett annat exempel på hur aktörerna samarbetar är en vaccinationskväll som ordnades på bibliotekets scen i oktober. Hälsovården informerade om fördelar med vaccinationer och biblioteket stod för en skönlitterär synvinkel på smittsamma sjukdomar och vaccinering. De stora biblioteken i Esbo hör också till de platser där man kan få influensavaccin.

Nöjd med resultatet. Det är ett bra paket för kunderna, säger bibliotekets distriktschef Merja Pihlajamäki, som sedan år 2014 haft planerandet av servicetorget som huvudsyssa.

Skyltning och signalfärg viktiga

Merja Pihlajamäki anser att servicetorget är ett mycket bra paket för kunderna och responsen har till överväldigande del varit positiv.

Den kritik man förväntade sig var att biblioteket och hela servicetorget känns för stort och skrämmande: Hur känns det till exempel om man är sjuk och letar efter hälsostationen, men istället hamnar mitt i ett evenemang på bibliotekets "stage"?

Den här kritiken har man försökt förekomma på många sätt, berättar Merja Pihlajamäki. Man har till exempel delat in servicetorget i olika zoner med egna ingångar. Det finns en zon med barnrådgivning, bibliotekets barnavdelning, aktiviteter och evenemang samt en lugn vuxenzon med bland annat tysta rum, material för vuxna samt hälsostationen.

Tidningstorn och hälsostation. Den som väntar på en tid hos läkaren kan passa på att läsa eller låna bibliotekets tidningar.

ISO OMENA SERVICETORG

Finns i köpcentret Iso Omena i Mattby i Esbo.

Öppnade i augusti 2016.

Idén är att erbjuda offentliga tjänster på ett nytt sätt, som underlättar kundernas vardag.

Ett tiotal aktörer finns här: bibliotek, kultur- och ungdomstjänster, mödra- och barnrådgivning, hälsostation, mental- och misbruksvård, Fpa, samservicekontor, HUSLAB m.m.

140 personer jobbar på servicetorget, av dem ca 70 på biblioteket, som är den största arbetsgivaren.

6 000 kvadratmeter stort, av vilket ca hälften är biblioteksyta.

Öppet kl. 7-21

Väntrum och bibliotek. Här kan barnen leka och läsa bibliotekets böcker medan de väntar på sin tur hos barnrådgivningen.

Musikrummet. Rummet kan reserveras och här finns många instrument och en studio för inbandning av musik

Bibliotekets stolthet. Verkstaden, Paja, är välförsedd med många 3D-printrar, vinylskärare, ritbord, syhörna, träverkstad med mera.

– Vi har också satsat mycket på skyltning och på att märka ut viktiga platser med en särskild signalfärg.

Den här gröna färgen möter en direkt när man kommer upp med rulltrapporna till köpcentrets tredje våning där servicetorget finns. Det första man ser är servicetorget gröna infodisk och från den leder en bred grön rand på golvet hela vägen till hälsostationen.

Också övriga servicediskar, låneautomater, kunddatorer, kopieringsmaskiner med mera är utmärkta med grönt, vilket bidrar till att hålla ihop det mycket utspridda biblioteket. Ett exempel på hur materialet är utspritt är att det inte finns någon tidningssal, utan tornen med tidskrifter finns här och var över en stor del av servicetorget.

Unga önskade laddningsstationer

Det som också finns på många platser i biblioteket är laddningsstolpar för telefoner och bärbara datorer. De är åtminstone delvis ett resultat av verkstäder där unga fick komma med önskemål och idéer för det nya biblioteket.

De unga har också ett eget rum där de bland annat kan spela konsolspel, schack och biljard. Barn och unga trivs också i ”Paja”, verkstaden, som är bibliotekets

stolthet. Här finns många 3D-printrar, vinylskärare, ritbord, syhörna, träverkstad med mera.

Musikrummet, där man kan spela olika instrument, och den tillhörande studion har också hittat sina användare.

Omställning för personalen

Servicetorget är inte nytt bara för kunderna, utan förstås också för personalen. Biblioteket i Iso Omena var redan tidigare ett livligt köpcentrumsbibliotek, men att dela på lokalerna med så många andra aktörer är nytt för alla och har inte varit helt lätt.

– Men vi hade gott om tid att förbereda oss och vi hade våra första kriser redan innan servicetorget öppnade för kunderna, säger Merja Pihlajamäki.

På servicetorget jobbar sammanlagt 140 personer, av vilka ungefär hälften på biblioteket. Alla som jobbar på servicetorget känner till också de övriga aktörernas verksamhet, så att de kan guida kunderna rätt.

Under de första månaderna jobbade den största delen av bibliotekspersonalen ute bland kunderna. I Esbo görs mycket av biblioteksjobbet centraliserat, så det finns inte så mycket bakrumsjobb. Men nu i början ville man också satsa extra på bra service och på att kunderna alltid ska kunna möta personal mellan hyllorna.

Malin Hollmén

Boxar. Studiebox och Yesbox, som ger information och rådgivning för unga.

Fem svenska bibliotek med färg och värme

Päivi Jokitalo har besökt fem svenska bibliotek. Hon beskriver här i ord och bild det som hon imponerades av i biblioteken. Gemensamt för dem alla är färgrika interiörer, bekväma möbler, mattor som skapar ljuddämpande effekt och ökar trivseln, enkel och bra skyltning (lämna, låna, hämta), taktila skyltar samt flitig gallring. "Här fanns inga ångestskapande vallar av höga hyllor som tränger bort ljuset, utan istället öppen golvyta för sittgrupper och exponeringsmöbler", säger Päivi. Låt dig inspireras!

Signalfabrikens bibliotek i Sundbyberg – färggrant och högt till tak

Signalfabrikens bibliotek. Högt till tak också i övervåningen. Det öppna magasinet är allt annat än grått

Signalfabrikens bibliotek. Fler exponeringsmöbler i användning ger ett luftigt intryck

Signalfabrikens bibliotek. Lekhage för de minsta, familjehylla med böcker för föräldrarna, köksvrå för uppvärmning av mat och filtinstallationer som dämpar ljudet

Bibliotekets omgivning:

- Ligger sedan 2013 i en gammal renoverad fabrik.
- Butiker, gym, hotell, restauranger, tandvård m.m. under samma tak med biblioteket.

Det här fungerar bra:

- Möbler som skapar en lugn och personlig miljö.
- Filtinstallationer som hänger från taket dämpar ljudet.
- Olika ljudzoner: i nedre våningen händer det mer, övre våningen tystare.
- Små flexibla informations- och servicediskar.
- Stadens ekonomiska rådgivning finns på biblioteken i Hallonbergen och Signalfabriken.

Skiljebo bibliotek i Västerås – bra planering och klar vision

Skiljebo bibliotek. Läseplatser med vacker utsikt.

Bibliotekets verksamhetsmiljö:

- Ligger i ny byggnad från augusti 2015.
- Gemensamt hus, Skiljeboport, med kooperativet Hjärtpunkt som bedriver förskola, fritidsgård, mötesplats och hemtjänst.
- Meröppet kl. 8–22 alla dagar.
- En ganska jämn fördelning mellan barn och äldre i området.
- Relativt många nyanlända.

Det här fungerar bra:

- Bra planering - och mer tid än vanligt för gemensam planering.
- Klar vision med tre nyckelord: samverkan, delaktighet, närhet.
- Medborgardialog, snabb reaktion på kundfeedback (möten, workshoppar, enkäter): "De unga var intresserade av inredning, men värnade om de äldre och de hemlösa: de ville ha ramper för funktionshindrade, trevliga soffhörnor, café, värme; de äldre tänkte på barnfamiljer och deras behov."
- Tillit och tillgänglighet: grupper kan få nyckel till grupprum och andra lokaler även utanför bemannade öppettider.
- Daglig och regelbunden kommunikation mellan samarbetspartners.

Skiljebo bibliotek. Enkla lösningar: skapa ett rum i ett rum.

Lättillgänglig personal bakom små service-diskar.

Kungsörs bibliotek – ljust och flexibelt

Kungsörs bibliotek. Bibliotekarien Marinette Öinert Gustafsson har hand om Boken kommer, talböcker, fjärrlån, vuxenstuderande och bibliotekarien Jesper Strömbäck jobbar med ungdom, unga vuxna och mångspråksfrågor.

Bibliotekets verksamhetsmiljö:

- Interiören totalrenoverades 2014 då biblioteket fyllde 30 år.
- Kommunen har 8 300 invånare.
- Samarbetar med de kringliggande kommunerna Arboga och Köping.
- Liten kommun med bara de lagstadgade nämnderna, biblioteket direkt under stadsstyrelsen.

Det här fungerar bra:

- Man har lyckats skapa separata rum utan väggar för olika behov.
- En ljus miljö med en del hyllor på hjul.
- Ett litet rum för släktforskare.
- Kommunens kundrådgivning finns på biblioteket.

Kungsörs bibliotek. Skyltning för alla: se eller känn.

Bibliotekets verksamhetsmiljö:

- Ligger i Hallonbergens centrum som har 17 000 besökare varje dag: förutom biblioteket finns här även butiker, kulturcentrum, ungdomsgård, hälsovårdscentral och ingång till tunnelbana i huset.
- Den fattigaste stadsdelen i Sundbyberg.
- Många nyanlända och människor med invandrarbakgrund i området, även ett antal med finskt påbrå (visningar av finska femtiotalfilmer en populär programpunkt).
- Migrationsverket finns i området: behovet att leda användarna vid handen har ökat, många behöver hjälp med vardagliga ärenden, som hur man använder datorer, bibliotek, hur man skickar e-post, använder olika slags blanketter och offentliga tjänster.

Hallonbergens bibliotek i Sundbyberg – inkluderande och inbjudande

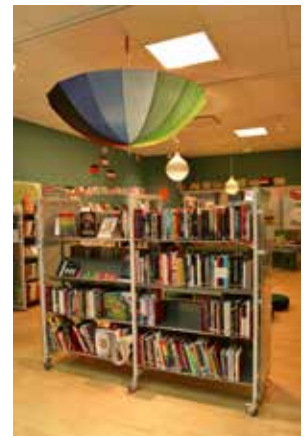
Det här fungerar bra:

- Ett varmt och välkomnande bibliotek med personal som betonar bemötandet av olika grupper - enligt kundernas behov.
- Det första biblioteket i Sverige med hbtq-certifiering. Ett äkta beduintält står bredvid regnbågshyllan och Jeune Arabique -tidningar ligger sida vid sida med QX, Sveriges största gaytidning.

Hallonbergens bibliotek. I det äkta beduintältet från Marocko är det lätt att leva in sig i sagornas och berättelsernas värld.

Böcker med hbtq-tema finns i regnbågshyllan men också bland den övriga samlingen.

Hallonbergens bibliotek. Det färgstarka biblioteket erbjuder även lugna hörn

Bibliotekets verksamhetsmiljö:

- Ligger i ett shoppingcenter.
- Samma öppettider som shoppingcentret: alla dagar kl. 10–21.
- 20 mötes- och studierum som kan bokas.

Det här fungerar bra:

- Användningen av dataskärmar och videofilmer för marknadsföring och information.
- Hängmattor och bekväma sitthörnor.
- Personalens arbetsrum med glasväggar i mitten av biblioteket – personalen har en koll på biblioteket och besökarna ser personalen, transparens när det är som bäst.
- Infodisk med kölappar strax intill ingången (och det heter ”information”, inte ”tietopalvelu”).

Kista bibliotek. Hängmattor för lässtunder. Notera femtiotalfärgerna.

Kista bibliotek. Klar och tydlig skyltning: låna här.

Nykarleby fick efterlängtat bibliotek

"Är det här faktiskt Nykaabe"? Vi har fått många häpna kommentarer sedan vi öppnade vårt nya bibliotek på Topeliusesplanden i Nykarleby. Många har kommenterat att biblioteket är så rymligt, ljust och luftigt. Till och med böckerna ser så fina ut att en kund undrade om de verkligen är samma böcker som fanns i det gamla biblioteket.

Och visst måste vi själva nypa oss i armen då och då för att riktigt fatta att detta nu är vår arbetsplats och Nykarlebybornas nya bibliotek. Vägen har varit lång – men nu känns det som att det varit värt att vänta på. De fem tidigare alternativen till nytt stadsbibliotek har varit halvmesyurer, som kanske inte ens skulle ha räckt till för dagens behov. Vi är också glada att vi hann få statsbidrag för biblioteket – utan det skulle projektet aldrig blivit av.

Invigdes i juni

Det nya bibliotek invigdes den 1 juni med en fest för inbjudna gäster. Festtalare var docenten och Nykarlebysonen **Nils Erik Fors-**

gård, som också gjorde en djupdykning i stadsbibliotekets 150-åriga tillvaro. (Nykarleby stadsbibliotek fyllde egentligen 150 år redan 2015 men vi valde att spara firandet tills vi kunde öppna vårt nya bibliotek). För de musikaliska inslagen stod **Emelie Fors** och **Mikael Åbro** (från bandet No Big Deal), medan **David Hellman** underhöll med stämningsmusik sedan biblioteket öppnat för allmänheten mitt på dagen.

Bandet klipptes av stadsdirektör **Gösta Villman** som framförde stadens hälsning under festen. Många Nykarleby-författare och biblioteksvänner från när och fjärran kom till invigningen, och **Lars Huldén** framförde sitt eget och de mångas tack till

biblioteken i allmänhet och Nykarlebybiblioteket i synnerhet. Vi bjöd på kaffe och tårta och den stora uppslutningen (ca 750 personer!) överraskade både oss och cateringfirman totalt.

Hem för lokala konstverk

Utsmyckningen av biblioteket är ännu på hälft, men våra kunder kom med glädjande tillskott då vi öppnade. Skogsparkens och Normens lärare uppvaktade med en "bok" med ett Lennart Helsing-citat broderat på insidan och pensionerade specialläraren **Gunni von Essen** kom med två fina handgjorda dockor av egen tillverkning, "Zacharias och Sofia". De står nu i vitrinskåpet i vår hembygdssamling.

Konstverk i stadens ägo (skulpturen "Den stora gäddan" av Jörgen Hammar och oljemålningen "Fiskar-Jalle" av W. Karlsson) har fått nya hem hos oss. Dessutom har vi fått inramade teckningar av **Gösta Ågren** (av bl.a. Henrik Tikkanen) och **R. R. Eklund** till vår hembygdssamling förutom de konstverk som beställts direkt till det nya biblioteket av **Elina Rebers** (mönstret Strandvial till våra gardiner) och **Ann-Sofie Eriksson** (oljemålningen Björkens visa).

Många nya kunder

Att biblioteket varit efterlängtat har vi fått höra många gånger. Utlåningen var under den första veckan över 3 400 lån och besöksantalet kan vi bara gissa, för räknaren har inte fungerat till belåtenhet ännu (Nykarleby har bara ca 7 500 invånare). Vi har fått många nya kunder och många har tittat in bara för att se sig omkring.

Invigningsfest. Stadsdirektör Gösta Villman klippte av bandet till det nya biblioteket i Nykarleby.

Vilken är då den största skillnaden jämfört med vårt gamla bibliotek, förutom rymligheten? Barnavdelningen, som vi satsat speciellt på, har blivit mycket populär. Inte minst den röda bildeboksbilen med riktig ratt och knappar från en matartruck är så populär att de minsta barnen har svårt att slita sig från den. Sagorummet är vi också stolta över. Kuddarna som fästs med magneter på väggarnas paneler ger möjlighet att leka med både färg och form. Taket i olika nivåer och med stjärnhimmel är unikt, men vi väntar ännu på en skena för gardinerna till en ”scen”. Rummet ska också kunna fungera som läxläsningrum och lekrum.

Mångsidig sal

Asta-salen för 30–40 personer kunde vi inviga som kafeteria redan i juni (själva invigningsfesten hölls i bibliotekssalen där hyllor på hjul tillåter oss att använda rummet flexibelt). Asta-salen kommer Nykarlebyborna förhoppningsvis att få mångsidig användning för. Den har försetts med modern ljudteknik, hörselslinga och smartboard på stativ. I anslutning till salen finns dessutom stolförråd och minikök så komforten är väl sörjd för.

Vi har ingen separat läsesal, men avdelningen är mycket inbjudande med djupröda vilstolar i två sittgrupper med utsikt mot Topeliusesplanaden och bekväma bord för läsning av tidningar både i pappersformat och i digital form. I övrigt går inredningen i vitt och ljus ek med vilstolar i mörklila och grönt. Skyltarna är också gröna, men tillsvidare är skyltningen inte helt klar.

Nya digitala tjänster

Digistudion på andra våningen har tagits i bruk och eventuellt blir det en ny kurs i digitalisering till våren. Det finns nu möjlighet att låna själv och vartefter tas säkert fler digitala tjänster i bruk. Övervakningskameror sörjer för att vi kan se om vår hjälp behövs någonstans i vårt ”stora” hus och knappar vid disken ger oss möjlighet att stänga och öppna med en knapptryckning och att tillkalla hjälp från övervåningens arbetsrum då kunderna strömmar till.

Också kunderna får dörrarna att öppnas med en knapptryckning och förstås finns det nu rullstolsramp, hiss till andra våningen och inva-wc. Skötbord finns det också. Nu väntar vi bara på att också utsidan blir klar så att biblioteket blir så lättillgängligt som det är tänkt att bli. Vi har verkligen försökt att tänka på kundernas bästa och hoppas att Nykarlebyborna ska trivas i sitt nya vardagsrum lika bra som vi trivs på vår nya arbetsplats.

Margit Westerlund
bibliotekschef

Kronoby huvudbibliotek fick ansiktslyftning

■ Kronoby huvudbibliotek kan välkomna sina låntagare till uppfräschade utrymmen lagom till julläsningen. Med små medel och en nypa uppfinningsrikedom har barn- och ungdomsavdelningen fått större yta att breda ut sig på, medan läsesalen fått bekvämare sittplatser och skoleleverna bättre möjligheter att arbeta med läxor vid specifika studiepunkter.

Text & foto: Nina Åbrandt

Nyrenoverat bibliotek i Korsnäs

■ I höst flyttade Korsnäs kommunbibliotek in i totalrenoverade lokaler som är både ljusa och trivsamma. Designern och formgivaren **Pia Holm** planerade inredningen med lyckat resultat.

Om rum och atmosfär

”När man stiger in genom dörren, sprids ett lugn över en omedelbart. Vackra träsniderier, välvda fönsterbågar och smäckra trappuppgångar. Av människostorlek, mänskligt. Ord, meningar och tankar är här i en god ordning. De kan vara i total konflikt sinsemellan, men sitter fint sida vid sida i det mjuka lampljuset. Du kan vara av din åsikt, jag tänker om världen på mitt sätt. Tillvaron kan gestaltas på tusentals olika sätt. Man känner lättnad. Underbara pappersdoftande värld. Och ingen försöker sälja något, även om man blir stående i sina tankar ett tag. På biblioteket har allt sin egen klass och plats. Ingenting har bara blivit liggande någonstans. Det logiska får huvudet att klarna som ett glas vatten.”

Ungefär så här inleddes en artikel om bibliotek i tidskriften *Voi hyvin* för ett antal år sedan (2013:1). Det var journalisten **Hanna Hyväri** som återgav sina intryck när hon steg in på Richardsgatans bibliotek i Helsingfors, biblioteket där jag jobbade i många år innan jag övergick till mina nuvarande uppgifter. Jag översatte texten själv och sparade den bland mina citat. När jag nu hittar den igen kan jag tyvärr inte gå tillbaka till ursprungstexten och kolla hur väl översättningen ger rätt åt de lyriska känslor som besöket på biblioteket av allt att döma väckte hos journalisten.

Hur som helst, på Richardsgatans bibliotek fick jag ofta höra av besökare om den unika *atmosfären* i biblioteket. Det är visserligen inhyst i en historisk byggnad från 1882, planerad som den första byggnaden för ett allmänt bibliotek i Norden, men är det just det historiska som ger biblioteket dess atmosfär? Vad är atmosfär egentligen? Vad består den av? Och kan också nyare byggnader ha atmosfär? Det funderade jag ofta på.

Vad är atmosfär egentligen? Vad består den av? Och kan också nyare byggnader ha atmosfär?

Synonymer för atmosfär är stämning, anda, färg, tidsdoft, doft, air enligt www.synonymer.se. Vad är stämningen, andan, färgen, tidsdoften i ditt bibliotek? Hur uppfattar besökaren atmosfären, vet du det? Finns det överhuvudtaget någon gemensam och objektiv uppfattning? Kan atmosfären uppfattas rätt eller fel?

Före, under och framför allt efter min tid på Richardsgatan har jag besökt många bibliotek i Finland, Norden och Europa. Det är inte alltid jag reagerat på atmosfären. Den kan alltså inte alltid förnimmas. Jag har

kanske reagerat på den om jag upplevt den som städad, ljus, ren, välkomnande, gemytlig, inspirerande, tillåtande eller något annat positivt. Eller om jag upplevt den som mörk, rörig, stökig, likgiltig, frånvänd, ointresserad, stressad eller något annat som lämnat negativa känslor.

Atmosfären ligger i väggarna, ja. I fönsterbågar och ljusinsläpp, i tilltänkta platser för vila, inspiration, stilla ensamhet och överraskande möten. I den goda ordningen och den logiska klarheten. I omtänksamheten om just mig i den stund jag stiger in i rummet. Den svävar osynlig i luften i form av ögonkast mellan människor, i röstläge och kroppsspråk, tillvända ansikten eller frånvända ryggar, i vibrationer i möten med människor du känner eller ser för första gången. Tillåter rummet att det uppstår en atmosfär av goda möten och minnen? Och en känsla av att det här vill jag uppleva igen?

Bibliotek är arkitektur, ja. De är lokaler som har planerats för att betjäna besökare på bästa sätt. För att göra det möjligt för personalen att utföra sitt arbete smidigt och säkert för besökarens bästa. Lokaler och möbler som är flexibla och kan ändras när nya serviceformer och verksamheter tillkommer. Atmosfären uppstår inte bara av arkitektur, även om den kan tillåta eller försvåra, utan också av de människor som genom sin närvaro och sin verksamhet hjälper till att skapa, medvetet eller omedvetet, stämningen, andan, tidsdoften och allt det där som vi kan uppleva som just – atmosfär.

Susanne Ahlroth

Skribenten arbetar vid Regionförvaltningsverket som överinspektör med de allmänna biblioteken som specialområde (susanne.ahlroth@avi.fi)

Svensk-finländsk träff. Bibliotekarier och ordkonstnärer träffades på Annegården i Helsingfors för att låta sig inspireras av varandra. Foto: Monica Martens-Seppelin

Sverige och Finland utbytte erfarenheter

Syd kustens landskapsförbunds nätverk för ordkonst samarbetar med bibliotek i Sörmlands och Gävleborgs län i Sverige. I fjol ordnades en gemensam studieresa till Göteborg och i år besökte svenska bibliotekarier Helsingfors för att utbyta erfarenheter med sina finländska kolleger.

Besöket inleddes i Annegården med presentationer av projekt från bägge sidor av Bottenviken. Först ut var **Susanne Ahlroth** med en kort presentation av finländskt biblioteksväsen, lagstiftning och språkförhållanden. **Victoria Lagerqvist** från Länsbibliotek Sörmland bjöd på en motsvarande genomgång för Sveriges del. De största skillnaderna, förutom språkförhållandena och -lagstiftningen, är att finländarna använder sina bibliotek mera och att de svenska biblioteken har ett tydligare uppdrag från lagstiftningsskall.

En rad finlandssvenska kulturaktörer presenterade aktuella projekt. **Cecilia Eriksson** från Helsingfors och **Paula Roselius** från Kyrkslätt berättade bland annat om hur kodning kan tas in i barnverksamheten. **Irene Poutanen** presenterade Sydkustens ordkonstskola, **Johanna Sallinen** förevisade Folkhälsans språksidor och **Katarina von Numers-Ekman** berättade hur man tagit

fram pedagogiskt material till diktboken *Rassel Prassel Puss* i samarbete med dagvården.

Glimtar av svenska bibliotek

Efter lunch och rundvandring på Annegården var det dags att höra om projekten i Sverige. I Bollnäs har man haft möjlighet att varje vecka ordna familjelördag på biblioteket, till stor del med egna resurser och tack vare lokala kulturföreningar som ställer upp som en del av de avtal de har med kommunen. Ett par gånger per år köper biblioteket in program, lördagarna är alltid välbesökta.

Josefine Tysklind och **Sofia Eliasson** berättade att biblioteket också har positiva erfarenheter av att involvera ungdomar i det praktiska arbetet med att förnya ungdoms-avdelningen. Ungdomar som annars var stökiga kom gärna med och målade möbler med mera. Ett annat projekt för att göra unga mer delaktiga är ”Ungas bokinköp” i Gävle, där en grupp högstadiel elever fått en egen budget att köpa böcker till biblioteket för. Ungdomarna har fått helt fria händer att köpa in vad de vill, och projektet upplevs som lyckat av bibliotekarie **Per Berg**. Åtminstone jag blev genast inspirerad och kommer att testa ett motsvarande system hos oss i Ekenäs.

Exempel på lyckat kultursamarbete på ett litet bibliotek gav **Emma Henriksson** från Bergsjö bibliotek. Där tog en lokal dansförening initiativ till ett samarbete som utmynnade i sagostunder med danskoreografier av föreningens ungdomsgrupp.

Det mesta som presenterades under dagen är framgångar, men det finns ju också fall då allt inte går som det ska. **Lina Lundberg** och **Ann-Louise Danehorn** arbetar på ett alldeles nytt skolbibliotek i Ockelbo, där finansieringen skars ner radikalt just då allting var färdigplanerat. Dessutom kunde inte biblioteket vara öppet utan personal som planerat, eftersom det utsattes för vandalism. Men ett bibliotek har det ändå blivit; man har fått tänka om på vissa punkter och bibliotekarierna fortsätter jobba för bästa möjliga skolbibliotek.

Bokserie som engagerar

Mest imponerad blev jag av vad man åstadkommit i Mariefred, tack vare brett samarbete och en internationell boksuccé. **Alexandra Uhlmann Konicija** berättade om hur bokserien *Pax* av **Åsa Larsson** och **Ingela Korsell** blivit ett fenomen och gjort staden där äventyret utspelar sig till en turistmagnet. Vinsten från boksläppet, där hela staden verkar vara involverad, går till satsningar på barnen. I varje bok finns en karta så att man kan besöka Mariefred och gå en *Pax*-promenad i karaktärernas fotspår. Att böckerna blivit så framgångsrika beror, åtminstone delvis, på att författarna samarbetar med skolklasser som får provläsa böckerna och föreslå ändringar.

Satsningar på nyanlända barn och familjer är lika aktuellt som utmanande i både Sverige och Finland. **Towe Karlsson** från Strängnäs bibliotek berättade om deras uppsökande verksamhet på asylboenden. En satsning går under namnet ”Silent Books” och går ut på att ge barnen tillgång till textlösa bilderböcker, eftersom de sällan har ett gemensamt språk med volontärerna.

Studiebesöket fortsatte följande dag med rundvandring på Sellobiblioteket, projektbrainstorming och avslutningsvis workshop med författaren Henrika Andersson.

Lisa Strömsholm

På äventyr i Ohio

Karolina Zilliacus och Mikaela Byskata-Ahlskog representerade biblioteksföreningen på IFLA:s årskonferens.

Två grüngölingar i IFLA-sammanhang startade resan mot Columbus, Ohio, en fredag eftermiddag i augusti för att delta i World Library and Information Congress, eller WLIC som kongressen officiellt heter.

När vi landade i Chicago var det sen kväll och redan då hade den inre klockan fått sig en törn. Vi väntade någon timme på

besked om flighten till Columbus och till slut kom beskedet om att den var inhiberad. Någon egentlig förklaring fick vi aldrig. Vi såg till att fort komma med på kölistan till avgångarna följande dag, men då var alla flyg redan fullbokade. Några IFLA-delegater gav upp och åkte in till Chicago för att sova på hotell och sedan hyra bil eller hita en buss för den nästan 400 miles långa

vägen till Columbus (senare fick vi höra att taxichauffören erbjöd sig att köra en del av dem och de fick en fin guidning på köpet).

Tydligt hör det inte till ovanligheter att resenärer blir strandade på flygfältet för snabbt plockades det fram tältsängar, täcken och dynor så att vi fick några timmars sömn. Följande dag var vi en handfull IFLA-delegater som försökte komma med de flyg som under dagen gick till Columbus. Vi delade ödet med bibliotekariéer från Egypten, Litauen, Iran och Malaysia. På tredje försöket frampå eftermiddagen blev det vår tur och då lämnade vi efter oss delegaterna från Malaysia (som vi på konferensens sista session fick se på scen för att hälsa oss välkomna till IFLA konferensen år 2018 i Malaysia!).

Bädda på flygplats. Inget är som en övernattning på Chicago flygplats om man vill göra bekanskap med andra IFLA-deltagare.

Columbus spring street. Spring street i centrum av Columbus. Här flöt förr en flod.

←

Columbus är rent och prydligt

Väl framme i Columbus hade fördröjningen tyvärr gjort att vi missat den nordiska träffen som alltid ordnas i samband med kongressen men vi fick möjlighet att träffa flera nordiska kolleger under de följande dagarna.

Det var otroligt varmt och fuktigt i Columbus under alla dagar och flera gånger blev vi överraskade av ett störtregn och i tv-nyheterna talades det upphetsat om åskoväder varje dag.

Columbus är en liten stad, med amerikanska mått mätt. Där bor cirka 750 000 invånare. I centrum är det rent och prydligt. Äldre byggnader står vid sidan av nyare och reklamskyltar har frikostigt ströslats över både gammalt och nytt. Trots idogt letande hittade vi inga mataffärer i centrum. Inte ens en liten kiosk. Däremot fanns det ett överflöd av banker.

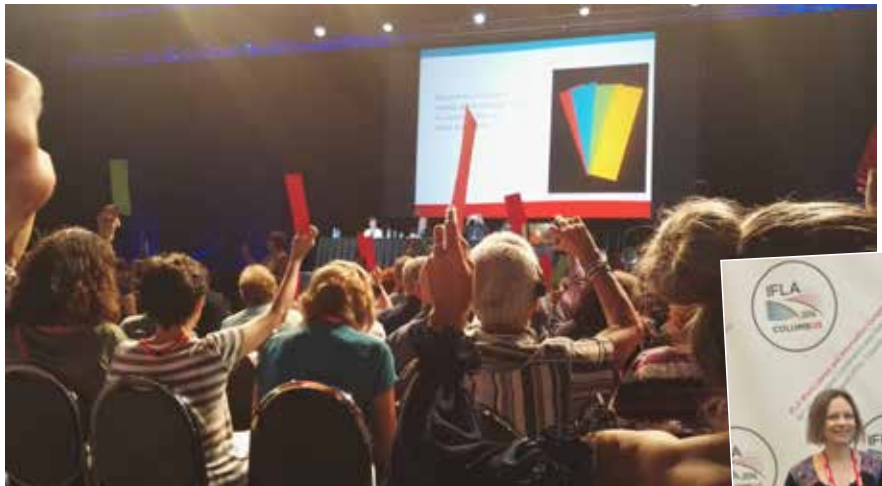
På gångavstånd från vårt hotell låg mässcentret där WLIC arrangerades. 3 200 personer från världens alla hörn samlades under en intensiv vecka under samma tak. Det välsmorda maskineriet fungerade till stor del tack vare alla volontärer som guidade och hjälpte konferensdeltagarna.

Öppningsceremoni med glamour

Kongressen inleddes med Opening session, en noga regisserad en och en halv timme där IFLA:s generalsekreterare och ordförande togs emot som hjältar på scen och musiken, glittret och proffsigheten gör att ingen behövde tveka över vilket land vi befann oss i.

IFLA:s nyvalda generalsekreterare berättade att 145 länder är representerade på årets kongress. Det som lämnade störst intryck från kongressen var just att under flera dagar samsas i samma lokaler med biblioteksanställda från så många länder och inse att vi har så mycket gemensamt oberoende av varifrån vi kommer. När annars får man en sådan möjlighet?

Programutbudet var massivt och ibland ville vi vara på två ställen samtidigt. Temat för årets konferens var Connections Collaboration Community. Det var tvåra kast mellan makerspace, multilitteracitet och svårigheten med att i en del länder alls kunna bygga upp och bibehålla biblioteksservice. IFLA kan många gånger vara ett något

IFLA:s årsmötesröstning. FSBF får rösta om medlemsavgifterna i IFLA.

Vattenpölar i German Village. Stadsdelen German village hade en egen atmosfär.

diffust begrepp för oss biblioteksanställda i Finland. Men IFLA gör och har gjort ett oerhört viktigt arbete med att stöda bibliotek i alla delar av världen.

Charmiga tyska kvarter

Rad efter rad med vackra, färggranna posters fanns uppsatta i utställningshallen. De gav en sammanfattning av spännande projekt man arbetat med vid olika bibliotek det senaste året och vid två tillfällen presenterades de olika projekten och man hade möjlighet att ställa frågor.

Igen ville tiden inte räcka till. Vi fotade posters och plockade på oss broschyrer. Försökte plocka det allra intressantaste med oss hem.

IFLA CONGRESS (WLIC)

Columbus, Ohio, USA 13–19.8.2016

IFLA = The International Federation of Library Associations and Institutions (www.ifla.org)

WLIC = World Library and Information Congress.

Årets konferens var den 82:a i ordningen.

Temat var "Connections, collaboration, community".

Deltagarna kom från 137 olika länder, totalt 3200 personer.

År 2017 ordnas IFLA i Wrocław, Polen och år 2018 i Kuala Lumpur, Malaysia.

Att stiga ut från det luftkonditionerade mässcentret till värmen utomhus var lika överraskande varje gång. I Finland brukar det liksom vara tvärtom. I de ljumma kvällarna utforskade vi staden och sökte efter dagens middag, ofta kombinerat.

I German Villages charmiga kvarter fanns konditorier och restauranger med tyskklingande namn. Som namnet avslöjar var det stadens tyskspråkiga befolkning som en gång i tiden slog sig ner här. En stadsdel där internationella företagslogor till stor del lyser med sin frånvaro. I stället finns butiker som "The bookloft", en labyrintliknande byggnad med böcker från golv till tak. Och på bord. Och på bokställningar. Överväldigande är årets underdrift.

Hamburgare och tyst disco

Oftast slutade vår jakt på mat med att vi åt hamburgare – goda hamburgare – men också goda sallader och tex-mex. En kväll gick vi oplanerat rakt in i ett ”alley in the alley” och fick äta prisbelönta hamburgare till levande popmusik. Vid varje tillfälle vi åt något, också vid frukosten, funderade vi över samma knepiga fråga: Hur fungerar det här med drinks? Jo, i princip visste vi ju, men hur gör man det smidigt och ger lagom mycket? Vi blev inte klokare under resans gång.

Tisdag kväll är den traditionella Cultural Evening och i Columbus ordnades den i COSI – Centre of Science and Industry, en imponerande anläggning, där man hade behövt en dag eller två för att hinna ta till sig allt.

Den här kvällen var temat lite annat än normalt och vi fick bekanta oss med olika delar av USA med allt vad det innebar i smakupplevelser, musik och förstås levande legender som Marilyn och Elvis. Störst trängsel var det i rummet med the silent disco där musiken hördes endast i de egna hörlurarna. Dansen kunde se ganska rolig ut när flera med olika musik i sina hörlurar dansade ihop men roligast var det nog att ta av sig hörlurarna och uppleva denna energi utan att själva höra en ton.

Biblioteksbesök i Cuyahoga county

Sista dagen fick vi möjlighet att göra en heldagstur till Cuyahoga county som ligger i Cleveland, några timmars bussfärd från Columbus. Cuyahoga har under de senaste åren öppnat nio nya bibliotek och renoverat nio redan existerande bibliotek. Vår guide

var Cuyahogas bibliotekschef och vi fick besöka fem av de nya bibliotek som alla låg i olika socioekonomiska regioner och vi fick veta att det viktigaste under planeringsskedet var att verksamheten och lokalerna är anpassade efter användarnas behov.

Ett par hade stora Makerspace-utrymmen med maskiner som broderade, tryckte på tyg och skar ut mönster i trä. Ett annat satsade på författarbesök och skivmakerstäder och i ett tredje delades det ut gratis lunch till barn under sommarlovet. Stora fönster och ljusa utrymmen var genomgående, liksom satsningarna på barn och ungdomar. Flera av barnavdelningarna hade inspirerats av barnböcker och den ena var finurligare än den andra.

Förutom den anställda personalen fanns det många volontärer inkopplade i att driva verksamheten och två och en halv tjänst var vikta för medelanskaffning. Det var inte ovanligt att ett rum, en avdelning eller i vissa fall ett helt bibliotek var uppkallat efter en person. Ett nybygge som låg i den rikaste delen av kommunen var uppkallat efter en person i regionen för summan av en miljon dollar. Vad gör man inte för en miljon, kommenterade bibliotekschefen.

Varken stöldmärkning eller vakter

Alla fjärrlån är gratis, berättade en av de anställda. Samlingarna är flytande och inköpen sköts centralt i samråd med filialerna. Ingenting stöldmärks, utan man ser försvunna böcker som naturlig rensning. Ingen av filialerna vi besökte hade anställda vakter. Vår guide sade att vakterna gav en falsk trygghet och att de anställda var bättre på sin vakt om ansvaret låg helt på dem.

Längtan efter en kaffekopp var stor när vi nådde det sista biblioteket på rundturen. Det fanns en kaffeautomat och vinsten från chokladförsäljningen gick till fortbildningen av bibliotekets personal. Ville man ta passfoto eller köpa kontorsmaterial var det också möjligt på en del filialer. Översköldja med nya intryck satte vi oss på bussen tillbaka till Columbus. Vi är glada att vår fortbildning inte är beroende av hur chokladsugna bibliotekskunderna är.

Sex dagar med intensivt program började ta ut sitt så det kändes skönt att åka till flygfältet på lördag eftermiddag. Det regnade när vi packade in oss i taxin och taxichauffören sa att det omväxlande vädret är typiskt för Columbus. Gillar du inte vädret, vänta tio minuter. Vädret, stadens historia och det aktuella presidentvalet, var några av de saker vi hann prata om på vägen till flygfältet. Folk är inte nöjda med varken Clinton eller Trump, förklarade chauffören, därför är det här ett så svårt val.

Tyvär visade det sig att åskoväder betydde inställda flyg igen. Det blev en extra natt i Columbus och följande dag hade stormen förflyttat sig och vi fick boka om igen och spendera en halv dag på flygfältet. Ett dygn senare än planerat landade vi i Helsingfors och det kändes som det skall, lite överkligt. Väskorna var sprängfyllda med presenter, huvudena fullproppade med idéer och intryck och i handväskorna några visitkort från människor vi träffat under resan och några grönölingar i IFLA-sammanhang var vi ju inte längre.

Mikaela Byskata-Ahlskog
Karolina Zilliacus

Cuyahoga county library. Inspirationen till barnavdelningen kommer från boken "What a wonderful world" av Ashley Bryan.

Kunderna gillar när serierna är lätta att hitta.

Nyinvigt stadsbibliotek i Columbus

Huvudbiblioteket i Columbus i Ohio är nyrenoverat och öppnade dörrarna igen för bara någon månad sedan. Man har genomgående satsat på att öppna upp och skapa ljusare utrymmen. Den äldsta delen av biblioteket byggdes 1907, men det är den stora tillbyggnaden från 1991 som har grundrenoverats.

På den lekfullt inredda barnavdelningen visar bibliotekarien Ann mig runt. Bokhyllan vid lånedisken bildar en halvcirkel och inuti finns ett utrymme där man kan hålla sagostunder. Ann berättar att de vanligtvis håller flera sagostunder per dag. I sagostunderna ingår ofta förberedelser inför skolan, barnen lär sig siffror och bokstäver, de sjunger och övar sig i den svåra konsten att använda sax. Den här verksamheten ska också fungera som stöd för föräldrar och man kan låna hem en del material.

Läxhjälp och läskompisar

De elever som går i trean kan delta i bibliotekets ”reading guarantee” med läskompisar, ”reading buddies” som eleven kan läsa för. Tidigare var det över 1 000 barn per år i stadens skolor som inte blev uppflyttade till fjärde klass, men tack vare bibliotekets läsprogram är den siffran nu nere på 400 barn per år.

Varje vardag erbjuds också läxhjälp och timmarna efter skoldagens slut är det ofta fullt på barnavdelningen. På lördagar har man sagostunder för de familjer som inte

har möjlighet att delta inne i veckorna samt olika slags evenemang för barn och ungdomar.

I den nya inredningen ingår en interaktiv skärm som barnen kan spela pedagogiska spel på och greppvänliga leksaker för de små. Många rattar gärna den stora gula skolbussen som bildar en skiljelinje mellan lekutrymmet och det lugnare området med läsplatser framför akvariet.

För de yngsta finns surfplattor att använda, 8–11 åringar kan logga in med sina bibliotekskort på datorerna på barnavdelningen. Ungdomarna som är tolv år och äldre får använda datorerna på andra våningen.

Reading room. Den stora läsesalen med parkutsikt.

Pedagogisk och glad. Barnavdelningens färgvägg.

Huvudbiblioteket i Columbus. Det består av en äldre och en nyare del.

Donationer tryggar verksamheten

På nedre våningen finns också en presentbutik och en låda för donationer till biblioteket. Hur stor del av bibliotekets verksamhet som finansieras med skattemedel tas upp till beslut på varje ort och kan variera ganska mycket. Därför satsar biblioteken också på att samla in pengar på andra sätt, genom donationer och försäljning av godis, presentartiklar eller liknande. Jag understöder bibliotekets verksamhet genom att köpa presenter att ta med mig hem.

På andra våningen ligger vuxenavdelningen och en imponerande läsesal med utsikt över parken intill biblioteket. Man har också tagit bort väggar så man ser den äldsta delen av biblioteket.

– Det känns som om vi blev en del av trädgården, säger en kvinna i personalen.

Fönsterväggen ger verkligen intryck av att rummet fortsätter ut i trädgården. På samma våning finns också ett ljudisolerat rum som används för t.ex. undervisning och yogalektioner. I hörnet med de färgstarka väggarna har ungdomarna sitt utrymme med datorer, soffor och spel.

Det är en imponerande byggnad som får en extra dimension av parken runtomkring. Stora öppna ljusa rum och många sittplatser ger ett välkomnande intryck. Den äldsta delen av biblioteket går i vitt och grönt och inrymmer mötesrum och utställningssalar.

Mikaela Byskata-Ahlskog

**MONICA
BORG-SUNABACKA****Ålder:** 64 år i december**Familj:** gift med Sture, tre vuxna barn, tre barnbarn, en hund**Yrke:** FM Bibliotekarie, chef för barn- och ungdomsavdelningen / Stadsbiblioteket i Jakobstad**Jobbar:** hela november 2016, pensionär fr.o.m. 1.1.2017**Hobbyer:** flitig kulturbrukare, motionär**Planer som pensionär:** Först ska jag ge mig tid att "landa", sedan sjunga i "Kör för alla", ha mera tid för barnbarn och hemliga skrivprojekt.

Läsinspiratör. Att inspirera barn och unga till läsning har varit Monica Borg-Sunabackas hjärtesak. Hon har också varit engagerad i Finlands svenska biblioteksörening i flera omgångar. Att vara med i föreningen är så intressant och roligt, säger hon. Foto: Mikaela Byskata-Ahskog

Nyfiken bibliotekarie går i pension

Monica Borg-Sunabacka, chef för barn- och ungdomsavdelningen vid Stadsbiblioteket i Jakobstad arbetar sina sista veckor innan pensionärstillvaron tar vid efter nyår.

– En del arbetsuppgifter är jag glad att lämna, men jag kommer att sakna det sociala, att ta emot grupper och möta människor i olika sammanhang, säger Monica när jag undrar hur det känns.

Att det blev biblioteksbranschen för henne var något av en slump.

– Efter gymnasiet visste jag inte riktigt vad jag skulle göra. Jag hade fått en studieplats vid ÅA för att studera engelska, men den tog jag aldrig emot. En kort tid arbetade jag på skattekontoret och sedan sökte

biblioteket ett biblioteksbiträde. Jag var en bland många sökande, men blev upprörd och fick veta att man kan bli praktikant och det förde i sin tur vidare till studier vid Åbo Akademi och Soc & kom.

Lärde sig finska i Karleby

Hennes första tjänst var på Kyrkbackens bibliotek i Karleby. Andra dagen på arbetet fick hon veta att den filialen skulle läggas ner.

– Det var en kalldusch, säger Monica.

Under det dryga år hon arbetade i Karleby lärde hon sig finska "på riktigt" och också att handskas med knepiga situationer i arbetet.

– Min enda arbetskamrat på filialen pratade bara finska, så inläringen gick fort.

På det lilla filialbiblioteket samlades ofta traktens ungdomar om kvällarna. De hade ingenstans att vara på fritiden, så ibland var man ensam med tjugo stycken på en gång och då kunde det bli lite jobbigt.

Samtidigt som hon fick sitt första barn flyttade familjen till Jakobstad, där Monica senare fick anställning. Längre arbetade hon som anstaltsbibliotekarie och sedan var hon utlokaliserad till museet där hon katalogiserade boksamlingen. Så småningom började hon arbeta på barn- och ungdomsavdelningen och blev på 1990-talet chef för avdelningen.

Tidig bokpratare

Att inspirera barn och unga till läsning är något som Monica arbetat med på olika

sätt, både genom fortgående verksamhet och projekt. Hon har också många gånger fått stå upp som föreläsare och berättat om sina arbetsmetoder. Bokprat, eller booktalk som det kallades då, hade Monica sysslat med redan på Soc & kom. Konsten att bokprata hade utvecklats i Sverige och kom därifrån över viken till Finland.

– År 1987 tillbringade jag två veckor på Umeå bibliotek, jag hade fått ett stipendium och där fick jag bekanta mig med alla delar av verksamheten. Efteråt tog de kontakt och ville ha bokprat om finska barnböcker. Det var inte riktigt mitt område så jag kontaktade **Marja-Leena Mäkelä** i Seinäjoki, som jag trodde kunde vara intresserad.

Hon åtog sig uppdraget och fortsatte sedan, liksom Monica, att använda bokprat i sitt arbete. Marja-Leena blev senare känd som "Kirjavinkkari" i Finland.

– Ett av de roliga projekten var "Äventyr i ord", ett skrivarläger för ungdomar som jag ordnade tillsammans med Marja-Leena, funderar Monica. Men nämner sedan flera andra minnesvärda projekt, såsom "Pärmtoppen", "Upp-täck serier" och "Projekt Idefix" – ett ambitiöst informationssökningsprojekt i samarbete med stadens skolor.

Vill påverka och utveckla

Monica har varit engagerad i biblioteksforeningen i flera omgångar. Hon tycker det är konstigt att det ska vara så svårt att hitta personer som är beredda att sitta i styrelsen.

– Det är ju så intressant och roligt. Man får driva frågor som känns angelägna och lära känna människor i branschen från hela Svenskfinland.

Finlands svenska biblioteksforening var också med om att starta "Bittis – biblioteket i skolan" i samarbete med flera andra aktörer. Monica tog tjänstledigt från sin ordinarie tjänst för att arbeta med projektet.

– Det bästa med det var, som jag mer och mer insett efteråt, att vi hade representanter i styrgruppen från undervisningsministeriet, utbildningsstyrelsen, kulturfonden och kommunförbundet. Vi lärde oss förstå varandra.

Runebergsveckan i Jakobstad, en årligen återkommande kulturvecka med många olika evenemang, har Monica också varit involverad i. Dessutom har hon varit en drivande kraft i Skataforeningen, som har gett ut en bok om stadsdelen Skata och dess historia.

Pro gradun "I spänningen mellan verklig och implicit läsare – textstrategier i Neil Gaimans Coraline återspeglade av elever i årskurs fem" skrev Monica år 2007. Under ett inspirerande år slutförde hon sin magisterexamen i litteraturvetenskap vid Åbo Akademi. Det var ingenting som krävdes för arbetet, men hon kände att det var viktigt för henne själv.

Monica har varit aktiv inom många områden, alltid engagerad och drivande. Möten med andra människor ligger henne varmt om hjärtat, om det så gäller enskilda individer eller grupper. Jag undrar vilka egenskaper hon tycker att hon haft mest nytta av i sitt yrke.

– Att vara nyfiken och utåtriktad, svarar hon.

Mikaela Byskata-Ahlskog

Vem efterträder Mikaela Wickström som barnbibliotekarie? Det här var en av de vanligaste frågorna på sommaren i Hagalunds bibliotek i Esbo. Nu vet vi svaret på det då **Linda Liljelund** har jobbat på bibban i en dryg månad.

Först vill jag också välkomna dig till foreningen. Trevligt att du kommer med. Hur kom det sig att du började jobba på Hagalunds bibliotek?

– Jag var medveten om att Esbo följer med sin tid och ville pröva på nya arbetsmetoder. Jag sökte nya utmaningar och ville ha ett jobb med en mångsidig och intressant arbetsbild. Dessutom tycker jag att det är viktigt med personlig utveckling i arbetslivet.

Hur länge kommer du att vikariera?

– Mitt vikariat på Hagalunds bibliotek sträcker sig ända till slutet av januari 2018.

Vad har du funnit mest utmanande?

– En stor utmaning är definitivt tidsanvändningen och planeringen av höstens program. Arbetet kräver självständighet och god koordineringsförmåga.

Vad ser du fram emot?

– Jag ser fram emot att lära mig mera om olika kreativa sätt att arbeta med barn i olika åldrar.

Har du hunnit göra något nytt som du inte provat på tidigare och vilka planer har du för våren?

– Ja, jag har bokpratad och varit med om att ordna en animationsworkshop. Våren kommer att vara händelserik med bland annat bokprat, sagostunder och andra verksamhetsformer.

Helena Andersson

LINDA LILJELUND

Ålder: 31 år

Utbildning: FM i nordisk litteratur, Helsingfors universitet
Studier i informationsvetenskap (60 sp), Åbo Akademi

Har tidigare jobbat: på Tölö bibliotek, Malmgårds bibliotek samt Richardsgatans bibliotek

Hobbyer: Läsning, pyssel, virkning, promenader

Det bästa med bibliotek: att de når så många olika målgrupper

Hon stod för årets biblioteksgärning

Med motiveringen ”För hennes förmåga att på ett inspirerande och modigt sätt lyfta fram och diskutera aktuella biblioteksfrågor på båda språken i Finland och samtidigt upprätthålla ett kontaktnät som sträcker sig över hela Norden” tilldelades **Päivi Jokitalo** priset för årets biblioteksgärning av Finlands svenska biblioteksforening.

Hon fick ta emot priset på Finlands svenska biblioteksdagar i Ekenäs i september.

– Jag blev väldigt rörd och överraskad. Att få det erkännandet från Finlands svenska biblioteksforening betyder mycket. Jag har alltid känt mig välkommen på foreningens evenemang.

Frilansare i biblioteksbranschen

Päivi är något i bibliotekssammanhang så ovanligt som egen företagare.

– För fem år sedan sa jag upp mig från min tjänst på Nationalbiblioteket och började bygga upp mitt företag kring de saker jag är bra på och tycker mest om att göra, berättar Päivi. Nu arbetar jag som konsult, undervisar, föreläser och håller workshops. Beslutet hade mognat fram under en längre tid, då jag vid sidan om arbetet på Nationalbiblioteket fått flera förfrågningar om att hålla föreläsningar i olika ämnen som inte hade med mitt arbete vid Nationalbiblioteket att göra. Jag undervisade också som timlärare några timmar i veckan. En stor fördel med det egna företaget är också att det fungerar utmärkt att kombinera med mitt skrivande.

Päivi har skrivit flera böcker, varav fyra tillsammans med **Päivi Almgren**. Oftast har hon mest tid för sitt författarskap och sin planering om somrarna, när hon inte har så många andra uppdrag. Höst och vår har hon däremot bråda tider med

föreläsningar och andra uppdrag.

Just nu leder hon bl.a. ett kulturprojektprogram i hemstaden Jakobstad. Till uppdraget hör att skriva program i enlighet med stadens och kulturaktörernas strategi. Hon börjar med att kartlägga vad invånarna vill ha och vilka ställen de besöker mest. Om de är nöjda med kulturutbudet i Jakobstad på de två huvudspråken svenska och finska eller om det finns missnöje.

– Jag var själv överraskad över att det finns språkgränser och motsättningar här i staden, säger Päivi.

Språkkunskaper öppnar nya dörrar

Språkfrågan för oss in på hennes utmärkta kunskaper i svenska. Hon berättar att hon alltid har varit språkintresserad, men att hon efter gymnasiet inte alls kände sig bekväm med att prata svenska.

– När jag arbetade på Helsingfors stadsbibliotek ville **Sirkka Svedberg**, som då var biträdande chef, att jag skulle efterträda henne som suppleant i Nordbok, Nordiska

Ministerrådets kommitté för litteratur och bibliotek (som numera har upphört att existera). Jag deltog i möten flera gånger i året där alla pratade en slags nordisk rotväliska som jag tyckte var hemskt svår att förstå. Till en början fokuserade jag bara på att säga det jag ville ha sagt. Några år senare flyttade jag till Åbo och började arbeta på Länsstyrelsen. Genom de vänner jag hade i Åbo fick jag lära känna många nya, mest finlandssvenska, människor och jag blev allt vanare att prata svenska.

En del av motiveringen till priset för årets biblioteksgärning var just Päivis förmåga att lyfta biblioteksfrågor på både finska och svenska samt hennes kontakter till övriga Norden.

– Svenskfinland och Norden har öppnat nya världar för mig, svarar Päivi när jag frågar om de nordiska kontakterna är viktiga.

Hon har under flera år skrivit för tidskriften *Scandinavian Library Quarterly*, som tyvärr kommer att läggas ner vid årsskiftet. Genom PR-föreningen för nordiska

Modig och inspirerande. Päivi Jokitalo belönas för sitt sätt att lyfta fram biblioteksfrågor på båda språken i Finland och bygga kontakter till andra nordiska länder.

bibliotek som fungerade som sakkunniggrupp för Nordiska biblioteksveckan fick hon kontakt med biblioteksmäniskor från hela Norden.

– Det var jätteroligt. Vi grundade till exempel Nalledagen på biblioteken i Norden efter en idé av Björn Lindvall.

Björn Lindvall har också gjort skämtteckningarna om den barska bibliotekarien Elsa, som länge var ett stående inslag i Bibban.

Håller sig uppdaterad

Päivi hämtar inspiration och håller sig uppdaterad om aktuella händelser genom att läsa nordiska bibliotekstidningar, delta i webinarier, följa facebook- och twitterkonton samt genom att besöka olika bibliotek. Tack vare resestipendier har hon också haft möjlighet att delta i Biblioteksdagarna i Västerås i år.

Något favoritbibliotek vill hon inte säga att hon har.

– Det finns något intressant på varje bibliotek, säger Päivi.

Hon har nyligen haft möjlighet att med chefen för Umeå stadsbibliotek få diskutera Umeå biblioteks deltagande i projektet ”Brytiga böcker” – ett projekt som utvecklar normkreativa metoder för att motverka diskriminering.

Det är många saker som intresserar Päivi och det är också en orsak till att hon tycker om att arbeta med biblioteksfrågor.

– Man kan vara intresserad av så många ämnen, man får vara entusiastisk och det går alltid att upptäcka nya saker och hitta nya synvinklar. Jag tycker också om den ganska idealistiska tanken som biblioteksväsendet grundar sig på. Bibliotek är demokrati, alla ska ha lika stor tillgång till källor och material.

Framtidens bibliotek kommer att ha samma kärnverksamhet som dagens, tror Päivi.

– Jag tror inte man ska slänga ut samlingarna. Skön- och facklitteraturen är fortfarande viktiga, men biblioteken måste skapa nytt kring detta. Uppsökande verksamhet kommer att bli allt viktigare. Det finns fortfarande målgrupper som vi inte har nått. Vi måste nå de grupper som kunde ha stor nytta av biblioteket, men inte använder sig av det.

Mikaela Byskata-Ahlskog

Värds-kapskoordinator. Inge Tang från Ålborg bibliotek inledde biblioteksdagarna.

Böckerna lånar inte ut sig själva

Digitaliseringen och självbetjäningen är långt driven på biblioteken i Danmark. Samtidigt satsar man mycket på rummet och yrkesrollen, berättade **Inge Tang** från Ålborg bibliotek, som besökte biblioteksdagarna i Ekenäs i september.

– Samlingen är viktig, men böckerna lånar inte längre ut sig själva och serviceformerna som är knutna till samlingen står i centrum. Man ska få en fin upplevelse i biblioteket.

Upplevelsen kan man få av att delta i något evenemang på biblioteket, eller av själva rummet och mötet med personalen.

I Ålborg har man jobbat mycket med att göra rummet mera inbjudande och materialet mera lockande. På barnavdelningen har man tagit bort hälften av böckerna och fört ner dem i källaren för att ge plats för pingisbord, konsolspel, lekhörna med mera. Samtidigt har de böcker som finns kvar fått mer plats och synlighet, ”färre böcker, men fler bokomslag”.

Bibliotekspersonalen har studerat hur varor ställs fram i till exempel mataffärer och biblioteket har en fast anställd dekoratör. Man har också satsat på ”logisk design” som stöder självbetjäningen, särskilt i kommunens många meröppna bibliotek. Det ska vara enkelt att vara ensam i biblioteket.

När det gäller inredningen har man också tänkt om. Förr köpte man dyr design, men i dag väljer man allt oftare Ikea. Omvärlden förändras snabbt och också biblioteksrummet behöver vara lätt att ändra om.

Bibliotekspersonalen i Ålborg består av allt från bibliotekarier till pedagoger och ingenjörer. En viktig satsning när det gäller yrkesrollen är att försöka ta tillvara allas kunskaper och intresseområden. Biblioteket ordnar till exempel regelbundet ett mycket populärt bokkafé, där folk samlas för att dricka kaffe, lyssna på musik och på 3–4 biblioteksanställda som presenterar böcker inom något tema.

Inge Tangs egen titel är värds-kapskoordinator. På biblioteken i Århus talar man inte längre om bibliotekspersonal och låntagare eller kunder, utan om värdar och gäster. Inge Tang berättar att värds-kapsprojektet bland annat har gått ut på att personalen/värdarna ska bli bättre på att berätta vad de kan erbjuda gästerna, vad biblioteket kan användas till. De har tillsammans formulerat vad god service är och vad gästerna kan förvänta sig i tid med betjäning och tid med självbetjäning.

– Tidigare var uppfattningen om god service mycket individuell, men nu har vi en gemensam syn på saken.

Malin Hollmén

Har vi en gränslös yrkesroll?

Vilken är bibliotekariens praktiska kunskap och var går egentligen gränsen för bibliotekspersonalens yrkesroll och ansvar? Det är frågor som diskuterades på Finlands svenska biblioteksdagar med våra gäster från Stockholm.

Biblioteksdag nummer två inleddes med ett föredrag om bibliotekariens praktiska kunskap med **Britt Löfdahl**, utvecklingsledare på Regionbibliotek Stockholm och **Monica Baruch**, bibliotekarie på Stockholms stadsbibliotek. Utgångspunkten var en kurs i praktisk kunskap som även resulterade i en antologi (se boktips).

Löfdahl började med att presentera bakgrunden till kursen: Kungliga biblioteket hade gett Regionbibliotek Stockholm i uppdrag att testa en modell för kvalitetssäkring i biblioteksverksamheten, vilket ledde till frågeställningar kring vad kvalitet är och hur man kan mäta den. När man frågade bibliotekarier hur de arbetade och vad som var viktigt i mötet med besökarna blev svaret ofta "det beror på", och Löfdahl konstaterade att detta "beror på" är något som är svårt att fånga in och formalisera, det är beroende av erfarenhet och praktisk klokhet.

Dagliga dilemman

Vid Södertörns högskola finns Centrum för praktisk kunskap, i samarbete med dem ordnade Regionbibliotek Stockholm en kurs i bibliotekariens praktiska kunskap där bibliotekarier på folkbibliotek (allmänna bibliotek) fick lyfta fram, analysera och bearbeta olika problemsituationer, dilemman som de stött på i sin yrkesutövning.

Kursen leddes av **Eva Schwarz**, filosof, och bestod av fem heldagar med föreläsning plus seminarium kring essäerna som deltagarna skrev om sina dilemman. En av deltagarna på kursen var Monica Baruch, som beskrev en situation där hon var tvungen att prioritera mellan olika biblioteksanvändare: en man som ville ha hjälp att e-posta biljetter och en kvinna som ville ha lättläst litteratur för att öva sin svenska. Efteråt uppstod frågan hur hon borde ha fördelat sin tid och uppmärksamhet mellan dessa båda, och alla andra som kommer till

Har funderat på yrkesrollen. Monica Baruch är en av skribenterna i antologin *Bibliotekariens praktiska kunskap*.

biblioteket och pockar på uppmärksamhet, frågar om hjälp med allt mellan himmel och jord.

Detta är situationer vi känner igen. Yrkesrollen förändras, nya uppgifter tillkommer och nya krav ställs, samtidigt som personalen minskar. Biblioteken har öppet när olika myndigheter inte har det, och är lätta att nå även per telefon. Vi finns där, när någon annan inte finns där, någon annan som kanske borde ta sitt ansvar och vara mer tillgänglig. Var drar vi gränsen och vad ser vi som vår uppgift? Vad är vårt ansvar och vad borde vara någon annans ansvar, t.ex. bankens eller arbetsförmedlingens? Ska vi ta på oss alla uppgifter som vi ser att det finns ett behov av, eller ska vi definiera vårt uppdrag tydligare?

Den gränslösa yrkesrollen

Bibliotek sätter en ära i att var tillgängliga och ha öppna, trygga lokaler dit alla är välkomna. Vi ser att vi har ett jämlikhetsuppdrag att ge alla tillgång till information och medier, att överbrygga den digitala klyftan som förpassat allt fler till en allt mer utsatt position. Men det måste ändå finnas gränser någonstans, rimliga riktlinjer för vad vi åtar oss och vad vi låter bli att göra.

Förutom yrkesrollen och dess gränser handlade kursen även om etik, hur vi handlar gentemot den människa vi möter.

Dessa möten vid informationsdisken utgör en viktig del av bibliotekets verksamhet, en stor del av kontaktytan mellan bibliotek och användare finns just här, men dessa möten diskuteras förhållandevis lite både på utbildningen och på arbetsplatserna. I andra yrken där man arbetar med människor har man system för att diskutera och reflektera över olika situationer som uppstått, liknande rutiner skulle behövas också på biblioteken. Annars lämnas den som haft ett dilemma ensam med sina funderingar, vilket blir tungt. Om man i stället diskuterar kan man ta fram riktlinjer där det behövs.

Lisa Strömsholm

Föreningen fick ny styrelse

■ Under Finlands svenska biblioteks dagar hölls också biblioteksföreningens höstmöte.

Budget och verksamhetsplan godkändes enligt förslag med endast små justeringar. Budgeten har samma storlek som tidigare, men en del pengar som sparas in på resekostnader kommer att satsas på köptjänster för tidningen Bibban.

Verksamhetsplanen siktar på reformer för att underlätta föreningens förvaltning

samt värvning av medlemmar och styrelsemedlemmar. Eftersom föreningens betydelse för fortbildningen har minskat sätts starkare fokus på opinionsbildning och medlemsvård. För att förverkliga detta kommer styrelsen att ta fram en strategi för de närmaste fem åren. Vårseminariet kommer nästa år att hållas i mars i stället för i maj, biblioteksdagarna hålls i Närpes.

Ordförande **Karolina Zilliacus** avtacka-

de de avgående styrelsemedlemmarna **Mikaela Byskata-Ahlskog**, **Lena Sägfors** och **Lisbet Muurinen**.

Som nya i styrelsen invaldes **Ylva Larsdotter** till sektionen för södra Finland samt **Åsa Broo** och **Lotta Karlström** till sektionen för Österbotten. Av årets styrelsemedlemmar fortsätter **Maria Kronqvist-Berg**, **Helena Andersson**, **Helena Österblad**, **Lisa Strömsholm**, **Malin Hollmén**, **Eva Höglund**, **Martin Ginström**, **Kristine Bårdén** och **Nina Åbrandt**. **Karolina Zilliacus** återvaldes som ordförande för år 2017.

Ylva Larsdotter

Jag heter Ylva Larsdotter och arbetar som huvudansvarig bibliotekarie vid Helsingfors svenska arbetarinstitut (Arbis) bibliotek sedan 2011, där jag ansvarar för utveckling och upprätthållande av biblioteket. En rolig del av mitt arbete är att ordna författarbesök och evenemang.

Jag har en gedigen erfarenhet av att jobba på olika slags bibliotek, både i Sverige och i Finland. Jag är upp vuxen utanför Västerås i Sverige och flyttade till Helsingfors 2007. Det som skulle bli en termin med studier i nordisk litteratur vid Helsingfors universitet har blivit snart tio år i Finlands huvudstad. Jag har varit med i FSBF:s styrelse tidigare. Åren 2009–10 satt jag med i Internationella utskottet. Jag ser fram emot att än en gång vara aktiv i föreningen och genom den nå ut till kollegor och allmänhet.

Foto: Patrik Lustig

Jag är övertygad om att FSBF är viktig i den finländska, men också nordiska, internationella biblioteks- och kulturdebatten, där jag gärna skulle se att den blev ännu aktivare och synligare.

Jämlikhet, mångfald, tillgänglighet och jämställdhet är fundamentet i mitt arbete och liv. Jag vill arbeta för livslångt lärande, folkbildning och möjligheten att alla ska få ta del av vårt gemensamma kulturarv, där biblioteken är viktiga, icke-kommersiella mötesplatser.

Lotta Karlström

Jag är 36 år och bor i Bennäs, Pedersöre med min familj. Till familjen hör min man Patrik, dottern Idun, 4 år, sonen Ludwig, 7 år, några borderterriers samt tre kaniner.

Jag är student från Pedersöre gymnasium (1999), har YH-examen i bildkonst och har avlagt 60 sp i informationsförvaltning vid Åbo Akademi (2012).

För tillfället jobbar jag som biblioteksfunktionär (vikariat) vid Nykarleby stadsbibliotek, Jeppo bibliotek och trivs alldeles utmärkt.

Mina erfarenheter av biblioteksarbete är kanske inte så stora, men jag stortrivs med det, både med själva uppgifterna och kontakten med kunderna.

Det mesta av min fritid går åt till sonens fotbollsinträsse, hundarnas träning, hundutställningar, villaliv i skärgården – och läsning.

Bibliotekariens praktiska kunskap – om kunskap, etik och yrkesrollen

Eva Schwarz (red.)

Denna antologi med essäer från de svenska folkbibliotekens värld är både praktisk och akademisk. Med utgångspunkt i olika dilemman i bibliotekariens vardag reflekterar skribenterna kring sin yrkesroll, sitt ansvar och yrkesrollens gränser. Genom många av texterna lyser frustration och maktlöshet gentemot yrkets tilltagande gränslöshet, att förväntas kunna allt och ta ansvar för allt mer av det som resten av samhället försummar.

Antologin tillkom som resultat av en fortbildning i praktisk kunskap för bibliotekarierna, under ledning av Eva Schwarz som är lektor i den praktiska kunskapens teori vid Södertörns högskola. På fortbildningen diskuterade deltagarna olika dilemman i biblioteks vardagen och bearbetade dem i essäform. Aristotelisk kunskapsteori intar en central plats i resonemangen, i synnerhet begreppet fronesis, praktisk klokhet, som inte kan läras ut utan endast förvärvas

genom erfarenhet.

Bibliotekariens praktiska kunskap är en bok att läsa och känna igen sig i, men den går också ett steg längre och sätter fingret på problem som är svåra att få grepp om, försöker analysera vad som hänt med yrkesrollen och hur vi borde förhålla oss till förändringarna. Schwarz föreslår att boken används som utgångspunkt för gemensamma reflektioner på arbetsplatsen, och det tror jag den lämpar sig bra för. I ett vidare perspektiv kan den även användas som utgångspunkt för den som vill diskutera bibliotekens roll i samhället.

Lisa Strömsholm

Medlemsträff på bokmässan

■ Bokmässan i Helsingfors brukar locka många biblioteksmänniskor. Biblioteks-föreningens södra sektion passade därför på att bjuda alla FSBF-medlemmar på lite mingel under mässan. Det är ju aldrig fel att

ibland träffa sina kollegor under avslappnade former. Vi var ett tjugotal personer som mötte upp vid Svenska litteratursällskapets monter och hade det hur trevligt som helst.

Martin Ginström

Tack till sponsorerna!

■ Föreningen tackar **Stiftelsen Emilie och Rudolf Gesellius fond för filantropiska ändamål**, **William Thuringss stiftelse** och **Raseborgs stad** för stödet till Finlands svenska

biblioteks dagar 2016. Vi tackar också personalen vid Ekenäs bibliotek, som hjälpte till med de praktiska arrangemangen.

Foto: Lisa Strömsholm

Vi var med i Åbo

■ FSBF var med på Åbo bokmässa i Bibliotekspartiets monter tillsammans med representanter för branschens fackförbund. Bibliotekspartiet är en kampanj som lanserades inför riksdagsvalet och nu återigen är aktuell inför kommunalvalet. Vi delade ut tidningar och diskuterade biblioteksfrågor med besökarna, som var måttligt intresserade.

FSBF 2016

Styrelsen

Karolina Zilliacus, ordförande
bibliotekschef, Pargas stadsbibliotek
ordforande@fsbf.fi
Tel. 044 761 2674

Lisbet Muurinen, vice ordförande (SFS)
informatiker, Vanda stadsbibliotek
lisbet.muurinen@vantaa.fi

Mikaela Byskata-Ahlskog, sekreterare (ÖS)
biblioteksfunktionär, Kronoby kommun-
bibliotek
mbyskata@gmail.com

Maria Kronqvist-Berg, kassör (ÖS)
bibliotekschef, Malax kommunbibliotek
maria.kronqvistberg@malax.fi

Helena Andersson, medlemsansvarig (SFS)
servicechef, Esbo stadsbibliotek
helena.andersson@espoo.fi

Helena Österblad, ordinarie (ÖS)
biblioteksfunktionär, Malax kommun-
bibliotek
helena.osterblad@malax.fi

Lisa Strömsholm, ordinarie (SFS)
barnbibliotekarie, Raseborgs stadsbibliotek
lisa.stromsholm@raseborg.fi

Malin Hollmén, suppleant (SFS),
chefredaktör för Bibban
Servicechef för bibliotekstjänster, Sibbo
bibliotek
malin.hollmen@sibbo.fi

Eva Höglund, suppleant (SFS)
bibliotekarie, Åbo Akademis bibliotek
eva.hoglund@abo.fi

Martin Ginström, suppleant (SFS)
bibliotekarie, Svenska litteratursällskapets
bibliotek
martin.ginstrom@sls.fi

Lena Sägfors, suppleant (ÖS)
pedagogisk informatiker, Vasa stads-
bibliotek
lena.sagfors@vaasa.fi

Kristine Bårdén, suppleant (ÖS)
biblioteksfunktionär, Närpes stadsbibliotek
kristine.barden@narpes.fi

Nina Åbrandt, suppleant (ÖS)
biblioteksfunktionär, Kronoby kommun-
bibliotek
nina.abrandt@kronoby.fi

Södra Finlands sektion (SFS)

Ordförande: Lisbet Muurinen
Sekreterare: Martin Ginström

Österbottenska sektionen (ÖS)

Ordförande: Mikaela Byskata-Ahlskog
Sekreterare: Maria Kronqvist-Berg

Medlemsavgift

Ordinarie medlem 25 €
Studerande, arbetslösa, pensionärer, moder-
skaps- och vårdlediga 10 €
IBAN: FI1280001270200513
BIC: DABAFIHH
Referensnummer: 30 050 15
Betalarens namn bör vara samma som med-
lemmens.

Adressändringar

Meddelas per epost till medlem@fsbf.fi
Webbplats: www.fsbfi.fi

Torsdagens panel: Inge Tang (Ålborg bibliotek), Sunniva Drake (Esbo), Gunnar Högnäs (Åbo) och Lena Sägfors (Vasa).

Mingel & diskussion på biblioteksdagarna

**Finlands svenska
biblioteksdagarna**

22-23.9.2016 EKENÄS, RASEBORG

Överinspektör **Susanne Ahlroth** från Regionförvaltningsverket.

Författare **Monika Fagerholm** och storytellern **Maria Serrano** gästade middagen på Ekenäs bibliotek.

Arrangörer: Martin Ginström, Karolina Zilliacus, Helena Andersson, Malin Höllmén, Lisa Strömsholm och Lisbeth Muurinen från föreningens styrelse.

Fredagens utländska gäst: **Monica Baruch** från Sverige.

Biblioteksdagarna avslutades med kaffe och tårta på Ekenäs bibliotek. De livliga diskussionerna fortsatte och förhoppningsvis tog alla deltagare med sig något tänkvärt och användbart till sina arbetsplatser.

**Finlands svenska
biblioteks dagar**

22-23.9.2016 EKENÄS, RASEBORG